

De Stijl

De Stijl (Leiden, oktober 1917- 1931) is een Nederlands maandblad dat in 1917 in Leiden is opgericht. De belangrijkste leden van deze groep waren **Theo van Doesburg**, Bart van der Leek, **Piet Mondriaan**, J.J.P. Oud en **Gerrit Rietveld**. Door het maandblad 'De Stijl' is ook de kunststroming De Stijl ontstaan. De stijl wordt gezien als één van de belangrijkste Nederlandse bijdragen aan de **kunst**. Het wordt ook wel gezien als een revolutie in de vormgeving.

De Stijl: het maandblad

De bedenker van De Stijl was de **kunstenaar** Theo van Doesburg. Veel mensen kennen hem niet als belangrijkste persoon van De Stijl, maar hij heeft andere kunstenaars bij elkaar gebracht en samen vormden zij de leden van het maandblad 'De Stijl'.

Van Doesburg zocht andere kunstenaars, met dezelfde ideeën als die hij had, voor het maken van een tijdschrift. In dit tijdschrift worden alle ideeën van de kunstenaars opgeschreven, je kon in het blad alles lezen over een nieuwe Stijl. Daarom hebben ze het blad 'De Stijl' genoemd. Deze kunstenaarscollega's bewonderde hij vanwege het werk dat zij hebben gemaakt, vandaar dat hij juist hen uitnodigde om deel uit te maken van het maandblad 'De Stijl'. In dit tijdschrift, dat maandelijks werd uitgebracht, werd de achterliggende gedachte van De Stijl uitgelegd.

Kunstenaars die betrokken waren bij het oprichten van het maandblad 'De Stijl' waren **schilder** Bart van der Leek en de **architect** J.J.P. Oud. Architect Gerrit Rietveld en schilder Piet Mondriaan voegden zich later bij de groep, als je daarvan echt mag spreken. De laatste twee hebben elkaar nooit ontmoet.

Het maandblad 'De Stijl' werd opgericht in 1917, in Leiden.

Na de dood van Theo van Doesburg heeft de stijlgroep nog één keer samen een nummer van De Stijl samengesteld ter nagedachtenis aan Van Doesburg. De Stijlgroep viel hierna, in 1931, uit een.

Veel oud-leden bleven de grondgedachten, de eerste ideeën, van de beweging ook na de dood van Van Doesburg trouw. Rietveld bleef meubels maken in de stijl van De Stijl en ook Mondriaan ging door met het maken van abstracte composities.

De Stijl: de kunststroming

Door middel van het tijdschrift probeerden de kunstenaars van 'De Stijl' nationale en internationale aansluiting te vinden bij andere kunstenaars. Vanuit het tijdschrift is dan ook de kunststroming 'De Stijl' ontstaan. Doordat het tijdschrift bekender werd onder kunstenaars, werd ook de kunststroming 'De Stijl' steeds bekender.

De Stijl wordt wereldwijd als een typisch Nederlandse kunststroming gezien, omdat er vooral Nederlandse kunstenaars waren aangesloten bij de groep en dat terwijl de leden van De Stijl, juist een internationale stijl wilde creëren. De Stijl kreeg wel internationale bekendheid, maar niet op de grootse manier dat ze gehoopt hadden.

De Stijl wilde een stijl creëren die tijdloos was en voor iedereen bereikbaar. Ze wilde de grootste stijl aller tijden zijn. Ze waren heel idealistisch en streefden naar een betere wereld. De kunstenaars van De Stijl wilden hun kunst niet alleen toegankelijk maken voor de rijke mensen, maar ook voor de "gewone" mensen. Ze wilden door middel van kunst laten zien wat er in de

maatschappij nog niet bereikt was: orde! Ze sloten willekeur uit, gingen voor orde, harmonie en de perfecte balans. Je hoefde in een schilderij niet gelijk de betekenis te zien, maar je moest er over na gaan denken.

De Stijl was geen homogene groep zoals veel mensen denken. Er zijn maar twee tentoonstellingen geweest van de stijlgroep. Het meeste contact ging via brieven. Daarnaast was bijna alles wat over de Stijl naar buiten kwam een idee van van Doesburg. Hij was de persoon die bepaalde wat wel en wat niet tot de Stijl behoorde.

De Eerste Wereldoorlog

De stijlgroep is een reactie op de “chaos” van de [Eerste Wereldoorlog](#), die plaatsvond in de moderne tijd: in 1914 was de Eerste Wereldoorlog begonnen en hoewel Nederland neutraal was in deze oorlog, had het wel degelijk invloed op de Nederlandse samenleving. Vele goederen werden schaars, er ontstond honger, armoede, wanorde en Nederland kreeg een plotselinge stroom van Belgische [vluchtelingen](#). Het was een donkere en sombere tijd waar de stijlgroep verandering in wilde brengen.

De kenmerken van De Stijl

De Stijlgroep wilde terug naar de essentie, de basis. De kunst was er volgens hen om de mensen een andere wereld te laten zien, om de mensen een bepaald gevoel te geven en om harmonie te tonen. De vormgeving en de werkelijkheid zijn daarbij bijzaak. Er werd alleen gebruikgemaakt van wat, volgens hen, echt nodig was. Belangrijker is de inhoudelijke opdracht die de kunstenaars zichzelf stelden: idealisme. Kunst moest niet de werkelijkheid weergeven, maar de harmonie uitbeelden die volgens hen de wet was van het heelal. Voor die harmonie had je abstracte vormen nodig, rechte lijnen en heldere kleuren.

De kunstenaars gingen uit van drie ‘[primaire kleuren](#)’ (rood, geel, blauw), aangevuld met drie ‘niet-kleuren’ (zwart, wit grijs). De lijnen en hoeken moesten in hun opvatting recht zijn.

De Stijl was niet alleen gericht op kunst in de vorm van schilderijen, maar ook op architectuur, [poëzie](#), [literatuur](#), [filosofie](#) en [muziek](#).

De kunstwerken en de overige stroming, lieten dus niet het willekeurige humeur van de kunstenaar zien, maar hielpen de mensen in het binnen- en buitenland, volgens hen, op weg naar de waarheid en zuiverheid.

De Stijl was niet gericht op de maatschappelijke omstandigheden in de wereld, maar op alle gebeurtenissen in de wereld die zij onzin vonden. De kunst van De Stijl hoorde zich niet met de alledaagse taferelen bezig te houden, maar moest rust bereiken. De kunstenaars van De Stijl vonden zichzelf een absoluut voorbeeld voor de rest van de wereld. Dit is ook de reden dat ‘De Stijl’ zichzelf deze naam gaf, ze waren overtuigd van zichzelf.